



# VÝUKOVÝ SET pro dopravní výchovu ve 4. ročníku ZŠ

Vážení pedagogové,  
připravili jsme pro vás výukový materiál, který vám usnadní práci v oblasti dopravní výchovy při výuce na 1. stupni ZŠ. Díky široké rozpracovanosti a názornému zpracování vám jistě pomůže objasnit problematiku dopravní výchovy. Obsahově je zaměřen na bezpečnost cyklistů v silničním provozu. Výukový set je doplněn pracovními listy. Ilustrace jsou zpracovány formou fotografií, a tak se plně ztotožňují s reálnými situacemi. Děti se lépe do situace vžijí a snáze problematiku pochopí. S materiélem můžete pracovat v jakékoli vyučovací hodině a záleží jen na vás, jakým tempem. Jednotlivé lekce jsou obsáhlé a doporučujeme je neprobírat najednou, ale rozdělit je do několika etap. Lekce jsou řazeny podle logické návaznosti, ale jejich řazení není dogmatické. Přesto vám doporučujeme se řazení držet. Látku lekce nemusíte vždy zcela vyčerpat, je lépe se k ní vracet. Výukový set obsahuje 15 lekcí. Jsou očíslovány a vycházejí ze základní fotografie. Každá lekce je metodicky zpracována na rubu následujícího listu (shodné číslo u fotografie v levém dolním rohu). Tím vám je umožněno pracovat s metodickými pokyny ve chvíli, kdy si žáci prohlížejí fotografii. Metodické zpracování je rozděleno do etap podobných přípravě na běžné vyučování. Návod psaný v heslech vám dává širokou škálu možností pro vlastní zpracování lekce. Zvýrazněná hesla v textu berte jako styčné body lekce.

## MOTIVACE:

Často je vedena formou rozhovoru, porovnáváním zkušeností žáků, didaktickou hrou nebo zajímavou praktickou činností. Dopište si případně svoji verzi, která se vám i dětem nejlépe osvědčila.

## DETAILY Z FOTOGRAFIE:

Zde najdete upozornění, čeho je třeba si na fotografii všimnout, na které detaily máte upozornit žáky. Doporučujeme popisovat fotografii spolu s žáky a k jednotlivým detailům je dovést. Cyklistu na fotografii mohou pojmenovat a vyprávět o něm krátký příběh. Tato aktivita žáky vede ke snazšímu pochopení látky v následujícím výkladu. K fotografii se ve výkladu stále vracejte. Vyjmenované detaily vám pomohou se ve fotografii zorientovat.

## VÝKLAD:

V případě návaznosti lekcí začínejte vždy krátkým opakováním. Jednotlivé části výkladu jsou pro přehlednost rozděleny do bodů. Při výkladu žáci sledují fotografii a je vhodné vést výklad s použitím otázek. Tipy na položení otázky najdete v textu zároveň se správnou odpovědí („... vybavené jízdní kolo (proč ?) – **bezpečnost...**“). Podtrhávejte či zvýrazňujte si v textu podle uvázení. Dopisujte si další otázky a upozornění plynoucí ze své praxe.

## PROCVIČOVÁNÍ:

Vzhledem k tomu, že dopravní výchova by měla být založena na vlastní zkušenosti a praxi, je vhodné při procvičování používat zejména dramatizaci a demonstraci. Z uvedených návodů procvičování si můžete vybrat. Sami jistě najdete další zajímavé a netradiční způsoby procvičení.

## ZÁVĚR:

V závěrečném shrnutí najdete příklady práce. Často se jedná o kolektivní práci žáků. Také zde si z nabídnutých činností můžete vybrat. Nemusíte je vyčerpat všechny najednou, vracejte se k nim.

## TABULE:

Pro usnadnění vaší práce uvádíme krátký zápis na tabuli formou hesel. Žáci by ho měli mít po celou dobu probírání lekce na očích. Zvýrazněná věta na konci zápisu je nejdůležitějším sdělením z celé lekce a žáci by ji měli přečíst nahlas, zapsat atp.

## PRACOVNÍ LIST:

Zde uvádíme správná řešení cvičení z pracovního listu. Ke každé lekci najdete v balíčku jeden pracovní list se stejným číslem a názvem lekce. Okopírujte pracovní listy, aby měl každý žák svůj. Záleží na vás, zda budou žáci pracovat na fólii nebo rovnou do pracovního listu. Doporučujeme druhou variantu. Cvičení v pracovních listech vycházejí z výkladu a jsou stejně řazena. Pro upevnění učiva je práce s listy důležitá, ale platí, že není nutné vyplnit list najednou. Listy jsou vhodné i ke skupinové práci. Sami posuďte zejména podle schopností žáků nutnost zadání v listech dovysvětlit.

## MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY:

Dopravní výchova prolíná prakticky vsemi vyučovacími předměty. Zařazujte ji proto do různých hodin. U každé lekce jsou ty nejhodnější uvedeny.

## POMŮCKY:

Pro vaši lepší orientaci jsou odděleně zaznamenány pomůcky pro vás a žáky. Potřebné pomůcky nejsou nijak náročné. Psací potřeby jsou samozřejmostí a jen k některým lekcím je třeba něco málo navíc. Doporučujeme vám přečíst si tuto část s dostatečnou časovou rezervou, abyste měli k lekci vše připraveno. K vybraným lekcím je třeba ukázat žákům některé dopravní značky. Nejvhodnější je použít pomůcku BESIP: „Výběr dopravních značek pro chodce a cyklisty“ (distribuována na školy).

Používejte Výukový set s pracovními listy jako praktickou pomůcku a neváhejte zaznamenávat si přímo na stránky své postřehy a poznámky. V případě, že vám cokoliv nebude jasné nebo budete potřebovat více informací, vždy jsou vám k dispozici naše webové stránky. Na [www.ibesip.cz](http://www.ibesip.cz) najdete vše pro svou profesionální práci. Pro případ, že byste přišli o některý z pracovních listů, objevíte zde i odkaz, jak si ho jednoduše opatřit.

Naším velkým přáním a cílem nového výukového materiálu je přispět k bezpečnosti dětí v silničním provozu. Věříme, že se nám to spolu s vámi podaří.

Přejeme vám příjemnou práci nejen s tímto novým materiálem.



## Výukový set pro dopravní výchovu ve 4. ročníku ZŠ

PaedDr. Lenka Frajerová

fotografie a grafická úprava Studio Lines, s.r.o.

odborná spolupráce Ing. Blanka Sunkovská, Mgr. Jaroslava Nováková

pro Ministerstvo dopravy vytvořilo Studio Lines, s.r.o., ve spolupráci s dětmi z ČR

veškerá práva vyhrazena

© Lenka Frajerová, Praha 2008

[www.studiolines.cz](http://www.studiolines.cz)

© Ministerstvo dopravy – BESIP, Praha 2008

[www.ibesip.cz](http://www.ibesip.cz)